

Jaarverslag 2022 - Werkgroep WVBS

Hieronder treft u voor de verschillende onderwerpen ruimte om de realisatie van de beoogde doelen en voorgenomen acties -die de werkgroep aan het begin van het jaar gepland heeft- te beschrijven.

Beschrijf voor het afgelopen jaar kort de doelen en acties, voor zover mogelijk. Schrijf daarna iets over de realisatie daarvan, en de realisatie van niet geplande doelen en acties.

Misschien wilt u eerst in het algemeen iets over het afgelopen jaar schrijven, zodat dat niet bij alle onderwerpen apart aan bod hoeft te komen.

Algemeen

Actieve bijdrage van meerdere werkgroepleden in de hiaten van kennisagenda.

Fysieke bijeenkomst heeft plaatsgevonden te Hilversum Merem in juni 2022.

FMS Beweegalliantie is opgericht, alwaar we als VRA en WVBS een bijdrage willen leveren aan multidisciplinair bewegen onder de aandacht brengen van specialisten als vast onderwerp in de anamnese en gezond bewegadvies meegeven passend bij de patiënt.

Bestuurssamenstelling

Hier alleen samenstelling bestuur per 1/1/2022 en wisselingen gaande het jaar 2022. De gehele ledenlijst invullen op apart format Ledenlijst werkgroep.

Voorzitter:	Dr JA Haisma
Secretaris:	dr. PG Boelens
Penningmeester:	Dr JA Haisma
Overige leden:	E. Lammers, Prof dr R Dekker, JWE Verlouw.
Wisselingen:	

Vergaderingen afgelopen jaar

Aantal vergaderingen en aangevuld met wetenschappelijke bijeenkomsten (hoeveel / welke thema's)

Vergaderingen	Er zijn afgelopen jaar 3 online (in plaats van fysieke) bijeenkomsten geweest i.v.m. maatregelen COVID-19, 18 maart 2022, 16 september 2022, en 16 december 2022. De bijeenkomsten waren via Teams. Op 17 juni 2022 was fysiek gepland te locatie Merem Hilversum en later hybride uitgevoerd doch niet naar alle tevredenheid qua audiovisuele ondersteuning. Tussendoor nog bijeenkomsten via internet/telefoon van het bestuur WVBS.
---------------	---

Wetenschappelijke bijeenkomsten	Elke vergadering heeft een organisatorisch deel (1,5 uur) en wordt afgesloten met een inhoudelijk deel (1 uur). Maart 2022 Bregje Seves, promovendus te UMCG: 'relatie vermoeidheid en beweeggedrag' (CVA/MS) Juni 2022 Hiske Kneepkens, sportarts: 'De paralympics 2022' September 2022 Karin Gerrits: 'implementatie gepersonaliseerde fitheid training in MSR' December 2022 Rienk Dekker namens dr Jone Ansuategui Echeita: Titel 'Fitheid en patiënten met chronische lage rugklachten' (CLBP) Wouter Vints, aios revalidatie en onderzoeker: 'Terugkoppeling European College of Sport Science congres' en 'Resultaten eigen onderzoek'.
---------------------------------	--

Kwaliteit

Denk aan: Richtlijnen, behandelkaders, zorgstandaarden; Afstemmen behandelprogramma's; Behandelmodules

Doelen
Ontwikkeling "behandelkader" Inspanningsdiagnostiek. Uitbreiden kennis van onze werkgroep door inbreng van mensen die zich met voeding bezig houden. Dit om dat vorig jaar onze visie is aangepast met naast aandacht voor actieve leefstijl (bewegen, inspanningsdiagnostiek en trainen) ook aandacht voor voeding vanuit de thema's van gezonde leefstijl. Digitale leeromgeving voor de nieuwe stijl basiscursus onderwijs voor de aios.
Voorgenomen acties relatie werkplan 'De revalidatiearts 2025'
1) Ontwikkelen (Q4 2022) en implementeren (Q2 2023) position paper inspanningsdiagnostiek, e.e.a. afgestemd met factsheet inspanningsdiagnostiek van AIRE; 2) Vertegenwoordiging voeding a) verzamelt bestaande kennis, b) is op de hoogte van lopende activiteiten binnen revalidatie-instellingen en 3) is op de hoogte van onderzoek naar energiebehoefte en benodigde (micro- en macro-) nutriënten voor onze patiënten. 3) Vertegenwoordiging 'meer inzicht krijgen in het volhouden gedragsverandering, wat zijn succesfactoren' verzamelt bestaande kennis over dit onderwerp (Q4 2022)
Realisatie geplande doelen en acties
Ad 1. Inspanningsdiagnostiek: Vanuit het VRA-bestuur werd aangegeven dat er behoefte is aan een behandelkader inspanningsdiagnostiek meer dan een position paper. Een behandelkader ontwikkelen kost tijd en menskracht, er is vanuit VSG werd al een aanvraag voor een richtlijn fysieke fitheid gedaan. Voorts is besloten om aan te sluiten bij de aanvraag van de VSG om doublures te voorkomen. Dit is een nog niet gerealiseerd plan. De werkgroep Bewegen en sport heeft voor de voeding een aparte werkgroep binnen de WVBS geformeerd. Tevens heeft de werkgroep Bewegen en Sport de gastredactie voorgesteld om het themanummer van het Nederlands Tijdschrift voor Revalidatie van april 2023 over Voeding in de Revalidatie te laten gaan. Gastredactie wordt gevormd door Menrike Menkveld van de Alliantie in de voeding samen met Petra Boelens, revalidatiearts te Rijndam Revalidatie. Ondertussen is het nummer bijna publicabel. Is er een mooi overzicht ontstaan van de kennis die er is en niet is ten aanzien van voeding en revalidatie.
Realisatie niet geplande doelen en acties

--

Resultaatmeting

Denk aan: Prestatie-indicatoren en meetinstrumenten

Doelen
Het ontwikkelen van prestatie-indicatoren (PI) generiek en van toepassing op de domeinen sport en bewegen.
Voorgenomen acties relatie werkplan 'De revalidatiearts 2025'
1) Na opstellen Position Paper Inspanningsdiagnostiek kennis hierover (oa via opleiding, diagnose gebonden werkgroepen en samenwerkingsverband AIRE) 2) Eerder geformuleerde PI inbrengen onder 'revalidatie-impact' (Q 3 2021) 3) Vertegenwoordiging voeding verzamelt kennis over meetinstrumenten (Q4 2022) voor voeding (bv EET score) en maakt keuzes voor welke patiëntengroepen toepasbaar (Q2 2023).
Realisatie geplande doelen en acties
Tebbe Sluis, Martin Fluit (neemt het van Hans Leutscher over) en Rienk Dekker gaan verder met ontwikkelen PI. Position paper wordt niet uitgevoerd. ad 3. Kennis is verzameld.
Realisatie niet geplande doelen en acties

Wetenschappelijke activiteiten

Denk aan: SKMS-projecten; Voordrachten, presentaties; Wetenschappelijk onderzoek

Doelen
1) Kennisverbreding m.b.t. bewegen/sport en voeding 2) Kennisvergaring door werkgroepleden 3) Kennisdelen door werkgroepleden
Voorgenomen acties relatie werkplan 'De revalidatiearts 2025'
1) 4/ jaar tijdens vergadering wetenschappelijk inhoudelijke presentatie over onderwerpen die aansluiten bij onze visie en missie; 6 weken voor vergadering moet spreker bekend zijn. 2) Themadagen vereniging AIRE (aandachtsgebied inspanningsfysiologie revalidatiegeneeskunde); deelname en actieve bijdrage aan vereniging en de door hen georganiseerde themadagen en werkgroepbijeenkomsten. 2) Verzamelen kennis over veilig testen en trainen, welke voeding voor welke patiënt, gedragsverandering (on-going) 3) Waar mogelijk/wenselijk presentaties verzorgen/bijdrage leveren, ook buiten revalidatiegeneeskunde: op iedere vergadering wordt info over potentiële symposia en congressen gedeeld. Voorts hebben we vanuit de werkgroepleden inbreng gehad op de DCRM met een workshop zie pagina 8.

Realisatie geplande doelen en acties

Voorgenomen acties 2022 gerealiseerd.

Realisatie niet geplande doelen en acties

Publicaties in Pubmed 2022 van leden van de WVBS:

1. Predicting resting energy expenditure in people with chronic spinal cord injury. Ma Y, de Groot S, Hoevenaars D, **Achterberg W**, Adriaansen J, Weijs PJM, Janssen TWJ. Spinal Cord. 2022 Dec;60(12):1100-1107.
Accuracy of bioelectrical impedance analysis and skinfold thickness in the assessment of body composition in people with chronic spinal cord injury. Ma Y, de Groot S, Weijs PJM, **Achterberg W**, Adriaansen J, Janssen TWJ. Spinal Cord. 2022 Mar;60(3):228-236.
2. Development of Tests for Arm Coordination Impairment in Paralympic Classification. **Altmann VC**, Hendriks N, Lammens EA, Janssen M. Front Rehabil Sci. 2022 Jul 6;3:865133.
Objective Measurement of Ball-Handling Proficiency in Wheelchair Sports: A Systematic Review. **Altmann VC**, Mason BS, Geurts T, van de Camp SAJH, Vanlandewijck YC. Front Rehabil Sci. 2022 Jan 25;2:798675.
Effects of orthopedic footwear on postural stability and walking in individuals with Hereditary Motor Sensory Neuropathy. de Jong LAF, Kerkum YL, **Altmann VC**, Geurts ACH, Keijsers NLW. Clin Biomech (Bristol, Avon). 2022 Apr;94:105638.
3. Symptoms persisting after hospitalisation for COVID-19: 12 months interim results of the CO-FLOW study. Bek LM, Berentschot JC, Heijenbrok-Kal MH, Huijts S, van Genderen ME, Vlakte JH, van Bommel J, Aerts JGJV, Ribbers GM, **van den Berg-Emons RJG**, Hellemons ME. ERJ Open Res. 2022 Oct 24;8(4):00355-2022.
Estimated Global Proportions of Individuals With Persistent Fatigue, Cognitive, and Respiratory Symptom Clusters Following Symptomatic COVID-19 in 2020 and 2021.
4. Global Burden of Disease Long COVID Collaborators; Wulf Hanson S, Abbafati C, Aerts JG, Al-Aly Z, Ashbaugh C, Ballouz T, Blyuss O, Bobkova P, Bonsel G, Borzakova S, Buonsenso D, Butnaru D, Carter A, Chu H, De Rose C, Diab MM, Ekblom E, El Tantawi M, Fomin V, Frithiof R, Gamirova A, Glybochko PV, Haagsma JA, Haghooy Javanmard S, Hamilton EB, Harris G, Heijenbrok-Kal MH, Helbok R, Hellemons ME, Hillus D, Huijts SM, Hultström M, Jassat W, Kurth F, Larsson IM, Lipcsey M, Liu C, Loflin CD, Malinowski A, Mao W, Mazankova L, McCulloch D, Menges D, Mohammadifard N, Munblit D, Nekliudov NA, Ogbuonji O, Osmanov IM, Peñalvo JL, Petersen MS, Puhon MA, Rahman M, Rass V, Reinig N, Ribbers GM, Ricchiuto A, Rubertsson S, Samitova E, Sarrafzadegan N, Shikhaleva A, Simpson KE, Sinatti D, Soriano JB, Spiridonova E, Steinbeis F, Svistunov AA, Valentini P, van de Water BJ, **van den Berg-Emons R**, Wallin E, Witzernath M, Wu Y, Xu H, Zoller T, Adolph C, Albright J, Amlag JO, Aravkin AY, Bang-Jensen BL, Bisignano C, Castellano R, Castro E, Chakrabarti S, Collins JK, Dai X, Daoud F, Dapper C, Deen A, Duncan BB, Erickson M, Ewald SB, Ferrari AJ, Flaxman AD, Fullman N, Gamkrelidze A, Giles JR, Guo G, Hay SI, He J, Helak M, Hulland EN, Kereselidze M, Krohn KJ, Lazzar-Atwood A, Lindstrom A, Lozano R, Malta DC, Månsson J, Mantilla Herrera AM, Mokdad AH, Monasta L, Nomura S, Pasovic M, Pigott DM, Reiner RC Jr, Reinke G, Ribeiro ALP, Santomauro DF, Sholokhov A, Spurlock EE, Walcott R, Walker A, Wiysonge CS, Zheng P, Bettger JP, Murray CJL, Vos T. JAMA. 2022 Oct 25;328(16):1604-1615.
5. Physical fitness and its association with fatigue in patients with low-grade glioma.
van Coevorden-van Loon EMP, Horemans HHL, Heijenbrok-Kal MH, **van den Berg-Emons RJG**, Rozenberg R, Vincent AJPE, Ribbers GM, van den Bent MJ. Disabil Rehabil. 2022 Sep 22:1-7
6. Physical recovery across care pathways up to 12 months after hospitalization for COVID-19: A multicenter prospective cohort study (CO-FLOW). Berentschot JC, Heijenbrok-Kal MH, Bek LM, Huijts SM, van Bommel J, van Genderen ME, Aerts JGJV, Ribbers GM, Hellemons ME, **van den Berg-Emons RJG**; CO-FLOW Collaboration Group. Lancet Reg Health Eur. 2022 Aug 24;22:100485.
7. The Barriers and Facilitators of eHealth-Based Lifestyle Intervention Programs for People With a Low Socioeconomic Status: Scoping Review. Al-Dhahir I, Reijnders T, Faber JS, van den Berg-Emons RJ, Janssen VR, Kraaijenhagen RA, Visch VT, Chavannes NH, Evers AWM. J Med Internet Res. 2022 Aug 24;24(8):e34229.
A global systematic analysis of the occurrence, severity, and recovery pattern of long COVID in 2020 and 2021. Wulf Hanson S, Abbafati C, Aerts JG, Al-Aly Z, Ashbaugh C, Ballouz T, Blyuss O, Bobkova P, Bonsel G, Borzakova S, Buonsenso D, Butnaru D, Carter A, Chu H, De Rose C, Diab MM, Ekblom E, El Tantawi M, Fomin V, Frithiof R, Gamirova A, Glybochko PV, Haagsma JA, Javanmard SH, Hamilton EB, Harris G, Heijenbrok-Kal MH,

Helbok R, Hellemons ME, Hillus D, Huijts SM, Hultström M, Jassat W, Kurth F, Larsson IM, Lipcsey M, Liu C, Loflin CD, Malinowski A, Mao W, Mazankova L, McCulloch D, Menges D, Mohammadifard N, Munblit D, Nekliudov NA, Ogbuonji O, Osmanov IM, Peñalvo JL, Petersen MS, Puhon MA, Rahman M, Rass V, Reinig N, Ribbers GM, Ricchiuto A, Rubertsson S, Samitova E, Sarrafzadegan N, Shikhaleva A, Simpson KE, Sinatti D, Soriano JB, Spiridonova E, Steinbeis F, Svistunov AA, Valentini P, van de Water BJ, **van den Berg-Emons R**, Wallin E, Witzernath M, Wu Y, Xu H, Zoller T, Adolph C, Albright J, Amlag JO, Aravkin AY, Bang-Jensen BL, Bisignano C, Castellano R, Castro E, Chakrabarti S, Collins JK, Dai X, Daoud F, Dapper C, Deen A, Duncan BB, Erickson M, Ewald SB, Ferrari AJ, Flaxman AD, Fullman N, Gamkrelidze A, Giles JR, Guo G, Hay SI, He J, Helak M, Hulland EN, Kereselidze M, Krohn KJ, Lazzar-Atwood A, Lindstrom A, Lozano R, Magistro B, Malta DC, Månsson J, Mantilla Herrera AM, Mokdad AH, Monasta L, Nomura S, Pasovic M, Pigott DM, Reiner RC, Reinke G, Ribeiro ALP, Santomauro DF, Sholokhov A, Spurlock EE, Walcott R, Walker A, Wiysonge CS, Zheng P, Bettger JP, Murray CJ, Vos T. medRxiv. 2022 May 27:2022.05.26.22275532.

8. HIGH-VOLUME AND HIGH-INTENSITY FUNCTIONAL TRAINING IN PATIENTS WITH MULTIPLE SCLEROSIS: A PILOT STUDY ON FEASIBILITY AND FUNCTIONAL CAPACITY. Derikx TCA, Brands IMH, Goedhart AT, Hoens WH, Heijenbrok-Kal MH, VAN DEN Berg-Emons RHJG. J Rehabil Med Clin Commun. 2022 Apr 7;5:2047.

Cardiac rehabilitation designed for patients with obesity: OPTICARE XL RCT results on health-related quality of life and psychosocial well-being. den Uijl I, Ter Hoeve N, Sunamura M, Stam HJ, Boersma E, Lenzen MJ, Brouwers RWM, Tenbült-van Limpt NCCW, Ista E, van den Berg-Emons RJG. Disabil Rehabil. 2023 Mar;45(6):1046-1055.

9. A core outcome set for multimorbidity risk in individuals with cerebral palsy. McPhee PG, Benner JL, Sanvido L, Roebroek ME, **van den Berg-Emons RJ**, van der Slot WM, Verschuren O, Hurvitz EA, Peterson MD, Gorter JW. Dev Med Child Neurol. 2022 Jul;64(7):881-889.

Persistent Health Problems beyond Pulmonary Recovery up to 6 Months after Hospitalization for COVID-19: A Longitudinal Study of Respiratory, Physical, and Psychological Outcomes. Hellemons ME, Huijts S, Bek LM, Berentschot JC, Nakshbandi G, Schurink CAM, Vlake JH, van Genderen ME, van Bommel J, Gommers D, Odink A, Ciet P, Shamier MC, Geurts van Kessel C, Baart SJ, Ribbers GM, **van den Berg-Emons RJG**, Heijenbrok-Kal MH, Aerts JGJV. Ann Am Thorac Soc. 2022 Apr;19(4):551-561.

Physiological Response to the 6-Minute Frame Running Test in Children and Adults With Cerebral Palsy. A M M Edelman Bos 1, Emma Hjalmarsson, Annet J **Dallmeijer**, Rodrigo Fernandez-Gonzalo, Annemieke I Buizer, Jessica Pingel, Eva Pontén, Ferdinand von Walden, Petra E M van Schie. Pediatr Phys Ther. 2022 Oct 1;34(4):529-534.

10. LOFIT (Lifestyle front Office For Integrating lifestyle medicine in the Treatment of patients): a novel care model towards community-based options for lifestyle change-study protocol. van Dijk ML, Te Loo LM, Vrijssen J, van den Akker-Scheek I, Westerveld S, Annema M, van Beek A, van den Berg J, Boerboom AL, Bouma A, de Bruijne M, Crasborn J, van Dongen JM, Driessen A, Eijkelenkamp K, Goelema N, Holla J, de Jong J, de Joode A, Kievit A, Klooster JV, Kruijenga H, van der Leeden M, Linders L, Marks-Vieveen J, Mulder DJ, Muller F, van Nassau F, Nauta J, Oostvogels S, Oude Sogtoen J, van der Ploeg HP, Rijnbeek P, Schouten L, Schuling R, Serné EH, Smulung S, Soeters MR, Verhagen EALM, Zwerver J, **Dekker R**, van Mechelen W, Jelsma JGM. Trials. 2023 Feb 17;24(1):114.

11. Effectiveness of (Active) Lifestyle Interventions in People With a Lower Limb Amputation: A Systematic Review. Van Helm S, Krops LA, **Dekker R**, Vrieling AH. Arch Rehabil Res Clin Transl. 2022 Jun 11;4(4):100207.

12. Implementing Exercise = Medicine in routine clinical care; needs for an online tool and key decisions for implementation of Exercise = Medicine within two Dutch academic hospitals. Bouma A, van Nassau F, Nauta J, Krops L, van der Ploeg H, Verhagen E, van der Woude L, van Keeken H, **Dekker R**; PIE = M consortium. BMC Med Inform Decis Mak. 2022 Sep 22;22(1):250.

13. Do rehabilitation patients with chronic low back pain meet World Health Organisation's recommended physical activity levels? Reneman MF, Ansuategui Echeita J, van Kammen K, Schiphorst Preuper HR, **Dekker R**, Lamoth CJC. Musculoskelet Sci Pract. 2022 Dec;62:102618.

14. Interobserver and intraobserver reliabilities of determining the ventilatory thresholds in subjects with a lower limb amputation and able-bodied subjects during a peak exercise test on the combined arm-leg (Cruiser) ergometer. **Simmelink EK**, Dijkstra PU, de Bruijn MC, Geertzen JHB, van der Woude LHV, Wempe JB, **Dekker R**. Int J Rehabil Res. 2022 Sep 1;45(3):243-252.

15. Physical activity behaviour up to 1 year post-rehabilitation among adults with physical disabilities and/or chronic diseases: results of the prospective cohort study ReSpAct. Brandenburg P, Hoekstra F, Krops LA, Seves BL, Hettinga FJ, Hoekstra T, **Dekker R**, van der Woude LHV. BMJ Open. 2022 Jun 15;12(6):e056832.
16. Maximal aerobic capacity is associated with lifting capacity, but not with self-reported functioning measures in patients with primary chronic low back pain: a cross-sectional study. Vermue DJ, Dol MV, Ansuategui Echeita J, **Dekker R**, Schiphorst Preuper HR, Reneman MF. BMJ Open Sport Exerc Med. 2022 May 25;8(2):e001253.
Central sensitization and functioning in patients with chronic low back pain: A cross-sectional and longitudinal study. Ansuategui Echeita J, Schiphorst Preuper HR, **Dekker R**, Reneman MF. J Back Musculoskelet Rehabil. 2022;35(6):1179-1190.
17. Effectiveness and feasibility of We12BFit!: improving physical fitness and lifestyle physical activity in children with developmental coordination disorder in a paediatric rehabilitation setting-a small sample field study. Braaksma P, Stuive I, Jelsma D, Van der Sluis CK, **Dekker R**, Schoemaker MM. BMJ Open. 2022 Apr 4;12(4):e044626.
18. Facilitators and barriers for the implementation of exercise in routine clinical care in Dutch university medical centres: a mixed methodology study on clinicians' perceptions. Nauta J, van Nassau F, Bouma AJ, Krops LA, van der Ploeg HP, Verhagen E, van der Woude LHV, van Keeken HG, Buffart LM, Diercks R, de Groot V, de Jong J, Kampshoff C, Stevens M, van den Akker-Scheek I, van der Leeden M, van Mechelen W, **Dekker R**, PIE=M consortium. BMJ Open. 2022 Mar 15;12(3):e052920.
19. Maximal cardiopulmonary exercise test in patients with chronic low back pain: feasibility, tolerance and relation with central sensitization. An observational study. Ansuategui Echeita J, **Dekker R**, Schiphorst Preuper HR, Reneman MF. Disabil Rehabil. 2022 Oct;44(21):6287-6294.
20. A modified passive-dynamic ankle-foot orthosis: can it prevent amputation and arthrodesis in patients with ankle-foot trauma? Jonkergouw de Kruijff Bongers, MW Swaan 3, Herman R **Holtslag** 6, A van der Meer 3, P van der Wurff, Arch Orthop Trauma Surg. 2022 Oct;142(10):2719-2726.
21. Physical Health Conditions in Persons with Spinal Cord Injury Across 21 Countries Worldwide. Strøm V, Månnum G, Arora M, Joseph C, Kyriakides A, Le Fort M, **Osterthun R**, Perrouin-Verbe B, Postma K, Middleton J. J Rehabil Med. 2022 Jun 29;54:jrm00302.
22. Effect on Hand Function After Six-week Use of a Wearable Soft-Robotic Glove Assisting ADL: Interim Results of an Ongoing Clinical Study. Prange-Lasonder GB, Kottink AIR, Nikamp CDM, Buurke JH, Bos F, Van Der Sluis CK, Van Den Broek M, Onneweer B, Stolwijk-Swuste JM, Brink SM, **Voet NBM**, Rietman JS. IEEE Int Conf Rehabil Robot. 2022 Jul;2022:1-6.
23. Objective Monitoring of Facioscapulohumeral Dystrophy During Clinical Trials Using a Smartphone App and Wearables: Observational Study. Maleki G, Zhuparris A, Koopmans I, Doll RJ, **Voet N**, Cohen A, van Brummelen E, Groeneveld GJ, De Maeyer J. JMIR Form Res. 2022 Sep 13;6(9):e31775.
24. Therapeutic Effect of a Soft Robotic Glove for Activities of Daily Living In People With Impaired Hand Strength: Protocol for a Multicenter Clinical Trial (iHand). Kottink AIR, Nikamp CD, Bos FP, van der Sluis CK, van den Broek M, Onneweer B, Stolwijk-Swuste JM, Brink SM, **Voet NB**, Buurke JB, Rietman JS, Prange-Lasonder GB. JMIR Res Protoc. 2022 Apr 5;11(4):e34200.
25. Surface Electromyography Thresholds as a Measure for Performance Fatigability During Incremental Cycling in Patients With Neuromuscular Disorders. **Voet NBM**, Saris CGJ, Thijssen DHJ, Bastiaans V, Sluijs DE, Janssen MMHP. Front Physiol. 2022 Mar 17;13:821584.

onderwijs

Denk aan: Opleiding aios; Nascholing revalidatieartsen; Workshop tijdens DCRM

Doelen

- 1) Alle aios zijn op de hoogte van principes inspanningsfysiologie en -diagnostiek
- 2) Alle aios zijn op de hoogte van het belang van het aanhouden van gezonde leefstijl (mbt bewegen en voeding), en weten hoe hun patiënten hierbij te begeleiden
- 3) Alle aios weten hoe patiënten veilig te testen en trainen en hoe hierover patiënt en therapeut te adviseren
- 4) Kennis delen met collegae over testen, trainen, sport- en beweeg- en voedingsadvies

Voorgenomen acties relatie werkplan 'De revalidatiearts 2025'

- 1) Blended learning georganiseerd door interprofessionele samenwerking over deze onderwerpen is een vast onderdeel van de nieuwe opleiding. De werkgroep opleiding ontwikkelt modules online leren (theoretisch kader d.m.v. tekst, en online colleges), workshops (oa inspanningstesten). Opgeteld zal dit per aios 20 studiebelastingen betreffen.
- 2) Digitale leeromgeving (DLO) werd met hulp van ondersteuning van Vera van Reuler uitgerold. De basiscursus en bezemklas in 2022 zijn mede door de DLO, een blijvende digitale bron van informatie van wetenschappelijke als expertise van de werkgroepleden met betrekking tot Bewegen en sport.
- 2) Idem
- 3) Idem
- 4) Werkgroep onderwijs organiseert symposium of workshop DCRM november 2022, abstract april 2022

Realisatie geplande doelen en acties

De WVBS heeft als werkgroep ook een workshop verzorgd o.l.v. Casper van Koppenhagen. Werkgroepleden hebben op persoonlijke titel workshops georganiseerd of deelgenomen aan workshops.

DCRM 2022

Opening Congress: **Prof.dr. Rienk Dekker**

Mini symposium (1,5 uren, max 5 sprekers, 50-100 deelnemers)

DCRM '**Proven practice: effectiveness and impact in rehabilitation medicine**'.

Titel mini symposium: Preventie is bewezen effectief, maar hoe pas je het toe?

Organisatie: Werkgroep VRA Bewegen en Sport (WVBS)

Achtergrond

Bewegen, gezonde voeding, het dragen van een helm, het stoppen met roken, voldoende slaap, het wassen van de handen.... We weten dat het bijdraagt aan preventie van morbiditeit en mortaliteit. Maar waarom is het zo moeilijk om deze 'obviously proven practice' toe te passen, waarom is dit geen gemeengoed?

Van kleine schaal naar grote schaal geven we u een inkijkje in hoe het wel kan. Voor uzelf, voor in de spreekkamer, voor in uw ziekenhuis of centrum, voor in uw dorp of stad en zelfs op landelijke en Europese schaal blijkt verandering mogelijk.

Doel workshop

Deelnemers krijgen praktische adviezen over hoe zichzelf, hun patiënt of omgeving te stimuleren tot verandering richting gezond gedrag. We delen succesfactoren.

Moderator/chair

Casper van Koppenhagen, revalidatiearts Rijndam RC (locatie Erasmus MC), sportarts np, auteur, blogger, verteller van 'KopCast' MedFeed podcasts.

Sprekers:

Norbert van den Hurk, huisarts in Leende, oprichter van het Gezonde Dorp

<https://gezondorp.nl>

Norbert van den Hurk neemt u mee naar het dorp Leende waar hij en sportarts Hans van Kuijk de stichting het 'Gezonde dorp' hebben opgericht. Het Gezonde Dorp heeft als doel om samen met dorpsgenoten, de lokale en regionale middenstand, scholen, sportverenigingen, overheden en zorgverleners een wereld te creëren, waarin een gezond beeld van voeding en beweging leeft. Doel daarbij is het terugdringen van welvaartsziekten als obesitas, diabetes mellitus type 2 en hypertensie. Welke succesfactoren kwamen Norbert en Hans tegen?

Tim Boymans, orthopedisch chirurg, Beweeghuis Netwerk.

Tim Boymans neemt u mee naar Maastricht-Heuvelland waar hij en orthopedisch chirurg professor Lodewijk van Rhijn een zorgnetwerk voor mensen met beweegklachten hebben opgericht. Het resulterende Beweeghuis Netwerk zet in op positieve gezondheid. Zelfmanagement en empowerment vinden zij belangrijk, maar hoe maakten zij dit tot succesfactoren?

Adrie Bouma, projectleider GLIM (Groningen Leefstijl Interventie Model), wetenschappelijk onderzoeker UMCG. Adrie Bouma heeft vanuit Physicians Implement Exercise = Medicine (PIE = M) goed inzicht in wat barrières en succesfactoren zijn voor het toepassen van een op maatgemaakt leefstijl advies. Wat moet je nu nou wel doen en wat juist niet om gedrag positief te veranderen

Lottie Kuijt-Evers en Sander Kerstens, docenten en onderzoekers van het lectoraat oncologische zorg binnen het Kenniscentrum Health Innovation van de Haagse Hogeschool

Het Medical Delta Living lab *Better in – Better out* beoogt het prehabilitatie traject bij mensen met darmkanker te optimaliseren. Hoe kan dit op een gepersonaliseerde manier worden gedaan? En voor wie heeft prehabilitatie een verder voordeel? Maar ook de vraag hoe dit financieel past binnen de zorg rondom darmkanker patiënten en de zin en onzin van RCT's zullen tijdens de presentatie besproken worden. De presentatie geeft een startschot om het gewoon te gaan doen.

<https://www.medicaldelta.nl/living-labs-field-labs/medical-delta-living-lab-better-in-better-out>

B3. Mini-symposium: Implementatie van een evidence-based interventie: Gepersonaliseerde training van fysieke fitheid

Het trainen van fysieke fitheid (kracht- en uithoudingsvermogen) is voor veel patiënten (met diverse aandoeningen/beperkingen) onderdeel van hun revalidatietraject, omdat het een belangrijke voorwaarde is voor het herwinnen van mobiliteit en zelfredzaamheid, wat weer randvoorwaarden zijn voor het optimaliseren van de participatie. Omdat het nog ontbreekt aan eenduidig evidence-based beleid met betrekking tot het voorschrijven en van kracht- en conditietraining in de medisch specialistische revalidatiepraktijk werkt de afdeling Bewegingswetenschappen VU Amsterdam (BW-VU) sinds 2014 samen met diverse revalidatiecentra (o.a. Heliomare, Reade en Merem) om een veilig, op maat gemaakt en wetenschappelijk onderbouwd trainingsprogramma te implementeren bij patiënten voor wie verbeteren van fysieke fitheid een revalidatiedoel is.

Dit symposium heeft als doel om de ervaringen met de implementatie van het programma te delen. Er zal worden ingegaan op de inhoud van de programma's en er worden resultaten en ervaringen van patiënten gepresenteerd, met speciale aandacht voor de meest kwetsbare doelgroepen. Daarnaast zal uitgebreid worden stilgestaan bij het belang, problematiek en mogelijke oplossingen rondom implementatie van deze interventie. Inleiding: Van wetenschap naar praktijk en terug! - **Karin Gerrits**

- Inspanningsfysiologie (testen en trainen) in de revalidatiepraktijk - *Karin vder Ende en Douwe Kranendonck*
- Een voorbeeld uit de praktijk: Implementatie bij kwetsbare groepen - *Ilse Blokland*
- Implementatie inde revalidatie: hoe moet dat eigenlijk? - *Karin Gerritsen Paulien Goossens*

C1. Mini-symposium: Physical fitness in amputation of the lower limb (in Dutch)

An active lifestyle is important for good physical and mental health. Patients with amputation of the lower limb have a decreased physical activity compared to the 'average' Dutch person. But what does an active lifestyle really mean? And what is the guideline for physical activity? In this minisymposium we want to provide insight into the physical fitness of patients with amputation of the lower limb due to peripheral arterial disease and how many extra energy it costs them to be physically active. A physical profile has been developed to improve physical fitness of patients in rehabilitation settings and is already in use at various locations in the Netherlands. What are the results so far and what is the practical experience with the use of the physical profile?

There are several obstacles for patients with an amputation of the lower limb to be sufficiently physical active: search for a new sport, the application process for the right sports aids. The Ministry of Health, Welfare and Sport recently presented a new guideline for sports aids, which Hans Leutscher will discuss with us. And how can you, as a rehabilitation physician, contribute to this?

By changing the physical possibilities, the occurrence of an injury is lurking. What can you do to prevent this in patients with a prosthetic leg? What training principles should you take into account when improving physical fitness? What advice do you give and what role do you have as a rehabilitation or sports physician?

Speakers and outline session:

- *Han Houdijk*, professor Human Movement Sciences UMCG, will discuss the balance between physical fitness and physical strain in persons with an amputation of the lower limb. He will demonstrate how an imbalance will influence walking ability and how walking ability can be improved by an optimised physical fitness.
- **Liesbeth Simmelink**, PhD and rehabilitation physician UMCG, will tell us about her PhD thesis "Met één been kun je nu wél testen" (Now it is possible to perform a cardiopulmonary exercise test (CPET) with one leg). She will also discuss important factors for measuring and improving physical fitness during rehabilitation after amputation of the lower limb.
- *Floor Groot*, sports physician Sport- en Beweegkliniek (Haarlem) and Heliomare, and *Roy Appel*, movement therapist Heliomare, will guide us through the translation of CPET into practice, the actual training to maximize strength in a short time.
- **Hans Leutscher**, specialist Kenniscentrum Sport & Bewegen, will discuss the exercise guidelines for physically disabled persons and will also discuss the guideline for sports aids (2022) which should ensure that (potential) athletes who are physically disabled can apply for a sports aids more easily.

Learning objective(s):

Come to this minisymposium to learn, apply and promote physical fitness among persons with an amputation of the lower limb, to learn about the (im)possibilities of CPET (even with one limb), to share your experiences and to increase your network.

Realisatie niet geplande doelen en acties

Basiscursus zal jaarlijks terugkomen met updates van de digitale leeromgeving

Samenwerkingsverbanden/netwerk

Denk aan: Contacten met (patiënten)organisaties en andere wetenschappelijke verenigingen;

Voorlichtingsmateriaal t.b.v. patiënten

Doelen

Interprofessionele samenwerking, diagnose- en vakoverstijgend met als doel samenwerken om kennis te vergroten en impact te verbeteren m.b.t. gezonde leefstijl (mbt sport, bewegen en voeding) van onze patiënten.

Voorgenomen acties relatie werkplan 'De revalidatiearts 2025'

- 1) Samenwerking Kenniscentrum Sport en bewegen bestendigen met als doel toegankelijkheid en deelname bewegen en sport voor al onze patiënten te verbeteren (aansluiten alle vergaderingen);
- 2) Samenwerking VSG: duidelijkheid over afbakening vakgebieden en benoemen vlakken samenwerking (bv richtlijnen, modules en onderwijs (afgevaardigde van WVBS vertegenwoordigt VRA in dit contact);
- 3) Samenwerking NOC NSF m.b.t. a) expert schil (rond paralympische sporter) evalueren, ontwikkelen en bestendigen, b) werkzaamheden classifiëren bestendigen, 3) afspraken m.b.t. talentscout opnieuw vastleggen (2021 Q4)
- 4) Samenwerking AIRe: AIR bijeenkomsten bijwonen en actieve bijdrage leveren aan Themadagen
- 5) Samenwerking Alliantie Voeding en andere onderzoekers op gebied voeding/gedrag: start is gemaakt, verder te ontwikkelen, samenwerking voor het themanummer Voeding en revalidatie april 2023 NTR.

Realisatie geplande doelen en acties

Contacten kenniscentrum sport en stichting special heroes zijn voortgezet. Dit is goed te realiseren omdat een van de werkgroepleden daar werkzaam is.

Samenwerking VSG: hierin trekken bestuur en WVBS samen op. Voorwaarden voor verdere samenwerking (op onderdelen van onzen werkzaamheden) lijken nu aanwezig. Sportarts dr Rozenberg wordt uitgenodigd om de werkgroep bij te wonen vanuit zijn rol als sportarts in de revalidatie.

Samenwerking NOC*NSF is voortgezet, hierbij zijn factsheets ontwikkeld over een aantal onderwerpen die van belang zijn voor gehandicapte sporters. Tevens is de Expertschil tbv gehandicapte topsporters actief. Met een landelijke dekking.

AIR(e) (aandachtsgebied Inspanning in de revalidatie) contacten zijn aanwezig doordat een aantal leden van de WVBS lid zijn van deze werkgroep en een aantal bestuursleden van AIRe zijn lid van de werkgroep en hebben bijeenkomsten bijgewoond in 2021.

Hulpmiddelen zijn via de gemeentes steeds meer georganiseerd voor de personen die alleen aangepast kunnen sporten.

R Dekker heeft zijn leerstoel zie eerder.

R Dekker is betrokken bij het project Exercise is medicine en zijn ook bij de bijeenkomst geweest namens de VRA WVBS.

P Boelens, E Lammerse, Beuving zijn in contact met Alliantie van Voeding om kennishiaten ten aanzien van personen met beperkingen in sport en bewegen te onderzoeken. Gastredactie NTR-nummer.

Realisatie niet geplande doelen en acties

Overige activiteiten

Denk aan: Profilerings vak; VRA website; Revalidatie Kennisnet

Doelen

- 1) Het VRA bestuur is op de hoogte van en ondersteunt onze visie/missie en werkwijze
- 2) Het VRA bestuur vraagt ons als afgevaardigde deel te nemen aan (interprofessionele) werkgroepen en overleggen als onderwerp onze visie/missie raakt;
- 3) Vergaarde kennis is overzichtelijk en goed te vinden;
- 4) We dragen onze visie/missie uit en vertegenwoordigen revalidatieartsen hierbij.

Voorgenomen acties relatie werkplan 'De revalidatiearts 2025'

- 1) Jaarlijks gesprek bestuur VRA en bestuur WVBS (start 2021)
- 2) Idem
- 3) Verzamelen publicaties en presentaties en richtlijnen/behandelkader op Revalidatie Kennisnet
- 4) We vertegenwoordigen VRA bij vragen vanuit werkveld over testen, trainen, inspanning, bewegen en sport, en ook gezonde leefstijl in bredere voor onze revalidanten.

Realisatie geplande doelen en acties

We sluiten jaarlijks aan bij overleg VRA-bestuur en voorzitters VRA-werkgroepen
We hebben jaarlijks gesprek (via Zoom) met VRA-bestuur.
Ad 4. We zijn bereikbaar via kennisnet en de VRA voor vragen hierover

Realisatie niet geplande doelen en acties